Arts & Late Shri NP Patel Commerce College
Naroda, Ahmedabad

GUJARAT UNIVERSITY
Estd. 1949

NARODA

National Education Policy 2020

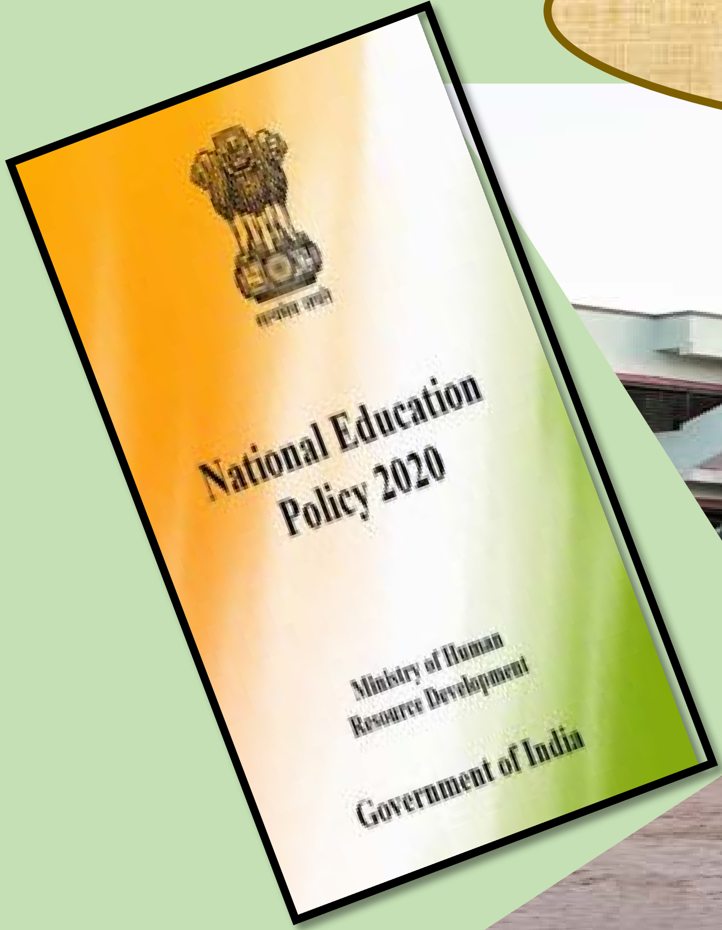

નવી શિક્ષાનીતિ કરે સાકાર જ્ઞાન, યોગ્યતા રોજગાર

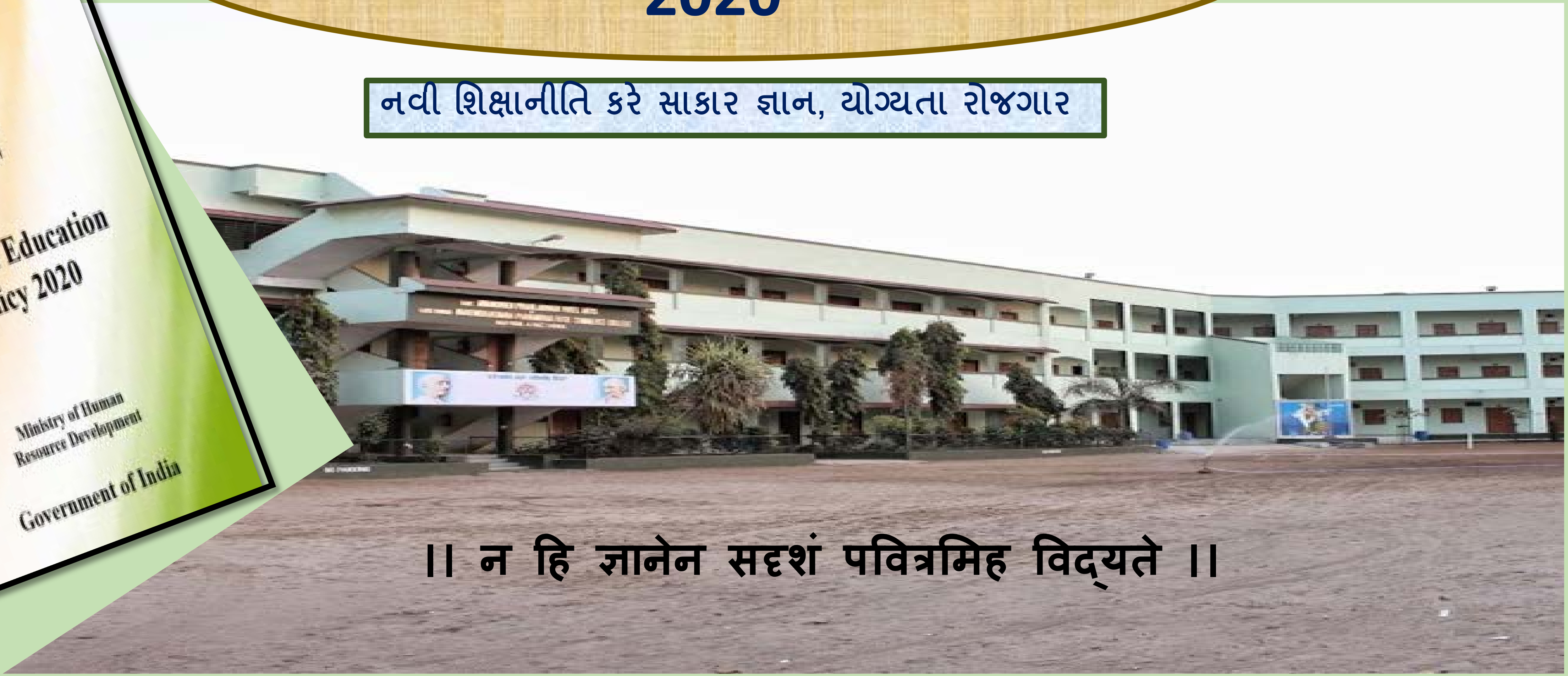

।। न हि ज्ञानेन सदृशं पवित्रमिह विद्यते ।।

Arts & Late Shri NP Patel Commerce College
Naroda, Ahmedabad

➢ નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ એક પરિચયઃ

- શિક્ષણ એ દરેક માનવીનો મૂળભૂત અધિકાર છે.
- સ્વતંત્ર ભારતની આજ સુધીની શિક્ષણ નીતિ ઉપર નજર કરીએ તો ભારતની આઝાદી પછી સૌ પ્રથમ ભારતમાં પ્રથમવાર રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ 1968 માં ઈન્દીરા ગાંધીના શાસનમાં અમલમાં આવી. જેમા 6 ટકા જીડીપીનો શિક્ષણ માટે ખર્ચ કરવો તથા શિષ્યવૃત્તિ આપવી વગેરે માટે કોઠારી પંચે ભલામણ કરી હતી.
- બીજી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ 1986 માં રાજીવ ગાંધીના શાસનમાં અમલમાં આવી જેમાં ડિસ્ટન્શ એજ્યુકેશન, મધ્યાહ્રાન ભોજન, ઓપન સ્કૂલ વગેરેનો સમાવેશ થયો.
- ત્રીજી નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ MHRD દ્વારા 27-5-2017 માં ટી,એસ,આર, સુબ્રમણ્યમ સમિતિએ શરૂઆત કરી અને 31-5-2019 માં ડૉ. કે. કસ્તુરીરંજન સમિતિએ પૂર્ણ કરી.અને આ નીતિનો સ્વીકાર 27-7-2020માં થાય છે. 22 ભાષાઓમાં ડ્રાફ્ટીંગ કરેલી આ શિક્ષણ નીતિમાં ભારતીય પ્રાચીન જ્ઞાનપરંપરાને પુનઃ સ્થાપિત કરવાનો ઉત્તમ પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો છે. આમુલ પરિવર્તનો સાથે અમલમાં આવનારી આ શિક્ષણ નીતિથી શિક્ષણ જગતમાં ઘણા મોટા પરિવર્તનો અને પડકારો પણ છે.

- **નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિનો ઉદ્દેશ્યઃ**
- રાષ્ટ્રીય પાઠ્યક્રમ શિક્ષણની સમાન તક અને ભારતીય ભાષાઓનો વિકાસ.
- ભારતીય જ્ઞાનપરંપરાને વૈશ્વિક સ્તરે લાવવાનો ઉદ્દેશ્ય છે.
- બાળકમાં સાક્ષરતા અને સંખ્યાના જ્ઞાનનો વિકાસ કરવો.
- બાળકોમાં બૌદ્ધિક, સૌંદર્યલક્ષી, સામાજિક, શારીરિક, ભાવનાત્મક અને નૈતિક તમામ ક્ષમતાઓનો સંકલિત રીતે વિકાસ કરવાનો ઉદ્દેશ નવી શિક્ષણ નીતિનો છે.
- ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણ વિકસાવવા યુવાનોને ભારતીય સંસ્કૃતિ સાથે જોડવા ઉત્કૃષ્ઠ સ્તર પર સંશોધન શીખવવું અને યુવાનોને સશક્ત બનાવવા.
- શિક્ષણ નીતિને પારદર્શક બનાવવી અને ટેક્નોલોજીનો બને તેટલો વધુ ઉપયોગ કરવા પર ભાર મૂકવો.
- યુવાનોના વિચારોને સર્જનાત્મક અને તાર્કિક બનાવવા વગેરે ઉદ્દેશ્યો નવી શિક્ષણ નીતિના છે.

Arts & Late Shri NP Patel Commerce College
Naroda, Ahmedabad

યુજીસી દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને સુવિધા આપવા માટે ક્રેડિટ ફ્રેમવર્ક તૈયાર કરવા નીચે મુજબના કેટલાક સૂચનો કરવામાં આવ્યા છે:

- અભ્યાસની એક વિદ્યાશાખામાંથી બીજી વિદ્યાશાખામાં જવાની સુગમતા
- તમામ વિદ્યાશાખાઓમાં રસ અને કુશળતાના આધારે અભ્યાસક્રમો પસંદ કરવાની તક.
- રાજ્યો દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલી ક્રેડિટની સંખ્યાના આધારે યુજી સર્ટિફિકેટ/યુજી ડિપ્લોમા/અથવા યુજી ડિગ્રી સાથે એકથી વધુવાર પ્રવેશ અને અભ્યાસ છોડવાના વિકલ્પોની સુવિધા.
- મલ્ટિ/ઇન્ટર ડિસિપ્લિનરી લર્નિંગ (બહુવિધ/આંતર વિદ્યાશાખાકીય અભ્યાસ)ને સક્ષમ કરવા માટે ઇન્ટર યુનિવર્સિટી ટ્રાન્સફર મિકેનિઝમ.
- શીખવાની વૈકલ્પિક પદ્ધતિ (Offline, ODL, Online & Hybrid mode of learning) બદલવા માટેની સુગમતા અને સમર્થન
- અધ્યયનની તમામ શાખાઓમાં ભારતીય જ્ઞાનપ્રણાલી સંલગ્ન વિષયોનો સમાવેશ.

Arts & Late Shri NP Patel Commerce College
Naroda, Ahmedabad

- સંશોધન પર વધુ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું અને વિદ્યાર્થીઓના સર્વાંગી વિકાસ માટે એબિલિટી એન્હાન્સમેન્ટ કોર્સ (ક્ષમતાવર્ધક અભ્યાસક્રમ), વેલ્યુ એડેડ કોર્સ (મૂલ્યવર્ધિત અભ્યાસક્રમ), સ્કિલ એન્હાન્સમેન્ટ કોર્સ (કૌશલ્યવર્ધન અભ્યાસક્રમ) વિષયક અભ્યાસક્રમો નક્કી થયેલ ક્રેડિટ અનુસાર પ્રદાન કરવા.
- એકેડેમિક બેંક ઓફ ક્રેડિટ અને મલ્ટિપલ એન્ટ્રી એન્ડ એક્ઝિટ ઓપ્શન (એકથી વધુવાર પ્રવેશ અને અભ્યાસ છોડવાના વિકલ્પો)નું યોગ્ય નિયમન અને અમલીકરણ.
- શિક્ષણના મુખ્ય પ્રવાહમાં કૌશલ્ય આધારિત (વ્યાવસાયિક) શિક્ષણનો સમાવેશ
- ઇન્ટર્નશિપ/એપ્રેન્ટિસશીપ/OJT/ફિલ્ડ એક્સપોઝર વિઝિટ માટેની જોગવાઈ.
- થિયરી જ નહીં, કૌશલ્યને પારખવા માટે યોગ્ય મૂલ્યાંકનપદ્ધતિ
- પ્રેક્ટિકલ, લેબ-આધારિત પ્રવૃત્તિઓ, અસાઇનમેન્ટ, જૂથચર્ચા, ફ્લિપ ક્લાસ વગેરે માટે વિદ્યાર્થીઓને યોગ્ય સમય આપવામાં આવશે.

Arts & Late Shri NP Patel Commerce College
Naroda, Ahmedabad

GUJARAT UNIVERSITY
Estd. 1949

- ગુજરાત રાજ્યમાં ઉચ્ચશિક્ષણક્ષેત્રે નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ 2020 ના અમલીકરણ માટેના વિવિધ સોપાનો
- 1. ગુજરાત રાજ્યની તમામ પ્રવાહની હાયર એજ્યુકેશન ઇન્સ્ટિટ્યૂશન્સમાં તમામ પ્રવાહો વચ્ચે ક્રેડિટ ડિસ્ટ્રીબ્યુશનની એકરૂપતા જાળવી શકાય તે માટે એક સામાન્ય ક્રેડિત માળખું નિયત કરવામાં આવ્યું છે. જેમાં

	Discipline Specific Course - Major (DSC) (મુખ્ય વિષય)	Minor Course (DSE) (ગૌણવિષય)	Multi Disciplinary Course (MDC) (બહુવૈ50 +50 =100કલ્પિક)	Ability Enhancement Course (Language) (AEC) (ક્ષમતા વિકાસ પાઠ્યક્રમ -ભાષા)	Skill Enhancement Ability Course (SEC) (કૌશલ્ય વૃદ્ધિ પાઠ્યક્રમ)	IKS/ Value Added Course (VAC) (મૂલ્ય વર્ધન પાઠ્યક્રમ)
1	કોર્સ -2 ક્રેડિટ-4+4=**8** **50 +50 =100** **50 +50 =100**	કોર્સ -1 ક્રેડિટ-4 **50 +50 =100**	કોર્સ -1 ક્રેડિટ-4 **50 +50 =100**	કોર્સ -1 ક્રેડિટ-2 **25+25=50**	કોર્સ -1 ક્રેડિટ-2 **25+25=50**	કોર્સ -1 ક્રેડિટ-2 **25+25=50** કુલ = 22

Arts & Late Shri NP Patel Commerce College
Naroda, Ahmedabad

GUJARAT UNIVERSITY

Table 10: Three/ four years Honours/ Honours with Research Degree Programme Structure

NcrF Credit Level	Semester	Major (Core) Course	Minor (Elective) Course	Multi/Inter disciplinary Course (MDC)	Ability Enhancement Course (AEC)	Skill Enhancement Course (SEC)/Internship	Value Added Course (VAC)/ Indian Knowledge System (IKS)	Research Project (RP)/ On-the-Job Training (OJT)	Total Credit per Sem.	Qualification/Certificate
4.5 1st Year	I	(8) Major Course-1 Major Course-2	(4) Minor course-1	(4) MDC-1	(2) AEC-1	(2) SEC-1	(2) IKS-1	Not Applicable (NA)	22	UG Certificate
	II	(8) Major Course-3 Major Course-4	(4) Minor course-2	(4) MDC-2	(2) AEC-2	(2) SEC-2	(2) VAC-1	NA	22	
1st Year Total Credits		**16**	**8**	**8**	**4**	**4**	**4**	**NA**	**44**	

Year	Sem.	Major-DSC (Credits)		Minor-DSE (Credits)		Multi-disciplinary (Credits)		Ability Enhancement Course (Credits)		Skill Enhancement Course/Internship (Credits)		Value Added Course (Credits)		Summer Internship	Dissertation/ Research Project	Total	
Course Short Form		DSC		DSE		MDC		AEC		SEC		VAC					
		1		2		3		4		5		6		7	8	9	
		Course	Credit	Course	Credit	Course	Credit	Course	Credit	Course	Credit	Course	Credit	Credit	Credit	Course	Credit
1	1	2	8	1	4	1	4	1	2	1	2	1	2(IKS)	4		7	22
	2	2	8	1	4	1	4	1	2	1	2	1	2(VAC)			7	22
2	3	3	12			1	4	1	2	1	2	1	2(IKS)	4		7	22
	4	3	12	1	4			1	2	1	2	1	2(VAC)			7	22
3	5	3	12	2	8					1	2					6	22
	6	3	12	1	4			1	2	1	4(Int)					6	22
3 Year UG Total Credit		16	64	6	24	3	12	5	10	6	14	4	8			40	132
Three years Degree																	
4	7	3	12	1	4									2	6(OJT)	6	22
	8	3	12	1	4									2	6(OJT)	6	22
4 Year UG Honours Total Credit		6	24	2	8									4	12	52	176
Four years Degree with Honours																	
4	7	3	12	1	4									2	6(RP)	6	22
	8	3	12	1	4									2	6(RP)	6	22
4 Year UG Honours with Research Total Credit		6	24	2	8									4	12	52	176

Structure of the UG Programme
1st Year

Semester	Discipline Specific Courses – Core	Minor	Multydisciplinary courses	Ability Enhancement courses (language)	Skill Enhancement courses /Internship /Dissertation	Common Value Added Courses		Total Credits
I	(100 level)	(100 level)	(1 course)	(1 course)	(1 course)	(1 or 2 courses)	22	UG Certificate
II	(100 level)	(100 level)	(1 course)	(1 course)	(1 course)	(1 or 2 courses)	22	
	Students exiting the programme after securing 44 credits will be awarded UG Certificate in the relevant Discipline /Subject provided they secure 4 credits in work based vocational courses offered during summer term or internship / Apprenticeship in addition to 6 credits from skill-based courses earned during first and second semester.						22+22=44	

Structure of the UG Programme
2nd Year

Semester	Discipline Specific Courses – Core	Minor	Multydisciplinary courses	Ability Enhancement courses (language)	Skill Enhancement courses /Internship /Dissertation	Common Value Added Courses		Total Credits
III	(200 level)	(200 & above)	(1 course)	(1 course)	(1 course)	-	22	UG Diploma
IV	(200 level)	(200 & above)	-	(1 course)	-	-	22	
	Students exiting the programme after securing 88 credits will be awarded UG Diploma in the relevant Discipline /Subject provided they secure additional 4 credit in skill based vocational courses offered during first year or second year summer term.						44+44=88	

Structure of the UG Programme
3rd Year

Semester	Discipline Specific Courses – Core	Minor	Multydisciplinary courses	Ability Enhancement courses (language)	Skill Enhancement courses /Internship /Dissertation	Common Value Added Courses		Total Credits
V	(300 Level)	(200 & above)	-	-	(Internship)	-	22	UG Degree
VI	(300 Level)	(200 & above)	-	-	-	-	22	
	Students who want to undertake 3-year UG programme will be awarded UG Degree in the relevant Discipline /Subject upon securing 132 credits						44+88=132	

Structure of the UG Programme
4th Year

Semester	Discipline Specific Courses – Core	Minor	Multydisciplinary courses	Ability Enhancement courses (language)	Skill Enhancement courses /Internship /Dissertation	Common Value Added Courses		Total Credits
VII	(400 Level)	(300 & above)	-	-	-	-	22	UG Degree
VIII	(400 Level)	(300 & above)	-	-	(Research Project/ Dissertation)	-	22	
	Students will be awarded UG Degree (Honours) with Research in the relevant Discipline /Subject upon securing 176 credits						44+132=176	

Table : 1 Minimum Credit Requirements to Award Degree under Each Category

Sr. No.	Broad Category of Course	Minimum Credit Requirement	
		3-year UG	4-year UG
1	Major (Core) Courses–મુખ્ય પાઠ્યક્રમ	60	80
2	Minor Stream(ElectiveCourses)–ગૌણ પાઠ્યક્રમ	24	32
3	Multidisciplinary-બહુવિદ્યાશાખાકીય	09	09
4	Ability Enhancement Courses (AEC)-ક્ષમતા વિકાસ	08	08
5	Skill Enhancement Courses (SEC)-કૌશલ્ય વિકાસ	09	09
6	Value Added Courses common for all UG-મુલ્ય વર્ધિત/IKS-ભારતીય પરંપરા સહીત	06-08	06-08
7	Summer Internship	02-04	02-04
8	Research Project / Dissertation	-	12
	Total Credit	120	160

Note:* Honours students not undertaking research will do 3 courses for 12 credits in lieu of a research project / Dissertation.

Arts & Late Shri NP Patel Commerce College
Naroda, Ahmedabad

GUJARAT UNIVERSITY
Estd. 1949

ધન્યવાદ

Arts & Late Shri NP Patel Commerce College
Naroda, Ahmedabad